

AFSCHEID.
DOOR
LEOPOLD FRANK.

Het denkbeeld van den hoofdredacteur om de 25 jarige werkzaamheid van het Tijdschrift voor Tandheelkunde op de wijze te vieren als hier geschiedt, kan niet anders dan welmeenend genoemd worden. Hier gaat het dan om het jubileeren. En wanneer ieder auteur als »lid van het gezelschap« in zijn toon iets daarvan laat klinken, dan zal het doel van deze uitgave tot zijn recht komen.

Bij het afsluiten van een 25 jarige periode, bij het vieren van een zilveren feest, komt men onwillekeurig in een oudejaarsavondstemming. Twee richtingen slaat men dan in. Eerst werpt men een blik achterwaarts, dan schouwt men in de toekomst.

Aan deze overpeinzingen weven zich gedachten, die voor 'n oogenblik de diepere beteekenis van ons vak tot bewustzijn brengen.

Door gewoonte en sleur, door den ononderbroken gang en dwang der van ons geëischte dagelijksche werkzaamheden zijn wij zonder daar altijd bij te denken, gevangen en der omstandigheden.

In 't algemeen beschouwd zijn wij het niet zelf, die ons doen en laten bepalen, maar meestal worden we geleid door factoren, die van buitenaf onze sfeer beïnvloede.

Een ieder kan bij eenig nadenken wel tot het inzicht komen in hoeverre de praktijk hem in een zekere richting stuwt. Dit heeft betrekking op onze uitwendige omstandigheden, zoowel op onzen innerlijken zin.

Enkele van nature forsich aangelegden kunnen uit eigen kracht zich nu en dan onttrekken aan den wakenden droom

waarin de meesten onzer verkeerden. Doch het gros der collegae heeft op gezette tijden een stimulans noodig.

En nu is het »tijdschrift« een dergelijk middel bij uitnemendheid.

Het meldt zich op geregelde tijden, prikkelt door zijn inhoud tot nadenken, onttrekt ons aan gewoonte en sleur, poetst verroeste denkbeelden tot nieuwen glans, verspreidt licht in de duisternis van onze mislukkingen.

Als tegengif voor de doodende sleur in den dagelijksch weerkeeren arbeid is het lezen van het tijdschrift in de 25 jaren van zijn bestaan voor velen een onontbeerlijkheid geworden. Dat dit thans gevoeld en ingezien wordt, blijkt wel het duidelijkst uit de maatregelen, waarvan het gevolg is de volledige afsluiting van een tijdperk, aan welks einde de tegenwoordige Redactie in zijn bestaanden vorm het werk neerlegt.

Niet tot slot, maar als een begin. Uit de geschiedenis van het tijdschriftleven kunnen we destilleeren, dat een onafgebroken strijd met moeilijkheden het onaangename deel der redactieleden geweest is. Met onversaagd doorzettingsvermogen, met opoffering van persoonlijke finantien is het gelukt het meer dan eens zinkende schip drijvende te houden, zoodat nu met den vlag in top een veilige haven kan worden ingekoerst.

In den lande is de algemeene belangstelling in ons vakschrift stijgende. De stuurlieders, die van den wal af het bedrijf gadesloegen, kunnen en zullen nu de afgetobde bemanning vervangen. Frisch bloed en frissche krachten zijn ter beschikking, terwijl enkele oudere beproefde en onverwoestbare krachten met raad en daad de nieuwe ondernemers ter zijde zullen staan.

En meer dan eens is het tijdschrift in de gelegenheid zijn roeping te volgen.

Nu de drie groote vakverenigingen de verantwoordelijkheid van de uitgave op zich genomen hebben is in de eerste plaats een einde gemaakt aan den geldelijken chaos. Maar

tevens is ook heel het tandheerkundig gebeuren zeker in den tijdschriftinhoud te worden vastgelegd. De gelijke rechten van elk der vereenigen leggen hen thans ook plichten op. De plicht om voor den wetenschappelijken en maatschappelijken inhoud zorg te dragen.

Aldus zijn de grondslagen gelegd voor een verzekerd bestaan. Doch men denke nu allermint, dat dit een rustig bestaan zal zijn. Evenmin als in 't verleden zal in de toekomst een vaste baan voorgeschreven zijn. Wij loopen niet op rails. Conflict en botsingen doemen reeds op bij de geboorte van den nieuwen toestand, die zich nog hult in de schemering van het ongevormde. Want er is nog niets anders geschiedt, dan het maken van een project. Hoe zal de uitvoering zijn?

Het speculeeren bij de beantwoording van deze vraag heeft althans deze goede zijde, die kort en bondig uitgedrukt wordt in het spreekwoord: gouverner c'est prévoir.

Voor al op één punt dient de hoofdaandacht gevestigd te worden; De drie vereenigen vertoonen een ongelijksoortig karakter. Twee hunner bewegen zich op wetenschappelijk terrein, de derde uitsluitend op maatschappelijk gebied. Op grond van onomwonden verklaringen mag verwacht worden dat elk der drie vereenigen zich strikt zal houden aan haar program. Er mag geen sprake zijn van elkander in de wielen rijden. Nu minder dan ooit, wijl het tijdschrift niet alleen geworden is tot een trait d'union, maar ook regelend zal optreden.

Dat wil niet zeggen, dat het tijdschrift regeerend beïnvloedt, maar dat in het redigeeren de rechten en plichten van de onderscheidene vereenigingskarakters tot een bepaalde verhouding staan, waarvan niet kan worden afgeweken zonder een harmonische samenwerking te storen.

Van nu af kan het tijdschrift beschouwd worden als de veiligheidsklep, waarmede de redactie de spanning beheerscht, wanneer een der deelgenoten zijn arbeidsveld te buiten mocht willen gaan.

Een tweede moeilijkheid kan zich voordoen. Deze heeft betrekking op de plaatsruimte, welke de deelgenooten zullen eischen.

Tot nu is gebleken, dat de wetenschappelijken vereeniging zich gen niet onbescheiden getoond hebben. Voorloopig is niet aan te nemen, dat zij dat in 't vervolg zullen doen. Anders staat 't met de Maatschappij tot Bev. der Tandheeldunst. Niet, dat men haar in dit opzicht moet wantrouwen, maar de loop van de gebeurtenissen is niet te stuiten. Blijft de maatschappij zich ontwikkelen, zal zij voldoen aan billijke eischen, dan dient haar werk zich uit te breiden. De tot heden gevolgde werkwijze kon misschien gehandhaafd blijven, doch één ding dient te veranderen. De geheimzinnige sluier welke de inwendige werkzaamheid bedekt dient opgeheven te worden. Niettegenstaande de openbare jaarvergadering omhult een mystiek duister gelijk de bijen dat in hun korf beleven het commissioneele werk der vele nijvere leden. Alleen publicatie van werk is in staat de belangstelling van den stand op te wekken en gaande te houden. Zooveel mogelijk moet ieder meelevén. Zal hieraan worden voldaan, dan is de vrees gewettigd, dat de maatschappij een leeuwendeel aan plaatsruimte zal vorderen. Het ondervangen van de bezwaren hieraan verbonden ligt thans op den weg der verantwoordelijken vereenigingen.

Het is wel buiten allen twijfel, dat de Redactie over toestrooming van copie niet te klagen zal hebben. Doch hierin ligt 'n gevaar. Zal er voldoende gelegenheid zijn voor de overige inzendingen?

Voordat het een of ander onderwerp grijpt is tot vereenigingsaangelegenheid blijkt dikwijls een voorafgaande schriftelijke discussie gewenscht. Dit geldt zoowel voor een maatschappelijk als wetenschappelijk onderwerp.

Nu de hoofdredacteur het signaal gegeven heeft der renaissance in ons vak, is het tijd over het voorbijgegane te mediteeren en plannen te ontwerpen voor het komende.

En dat zal zoo doorgaan a.d. infinitum. Want renaissance en verleden zijn niet te scheiden. In het laatste doemt reeds het nieuwe op. Voortdurend wordt op wetenschappelijk gebied de ideale eisch gesteld. Maar ook voortdurend blijkt, dat niettegenstaande overwinning en vooruitgang het ideaal niet bereikt wordt. Ook in ons vak wordt gekampt met en tegen de natuur, tegen het natuurlijk verval. En wel met kunstmiddelen, die altijd hun bezwaren aan zich zelf en in zich zelf zullen hebben. Wel kan de kunst natuur vervangen, maar nooit afdoende. Al ons werk is en blijft surrogaat. Dit is geen pessimisme maar werkelijkheid.

Bedroefd behoeven wij daarbij niet te worden, maar we hebben het indachtig te zijn om er vrede mede te hebben.

Elke vooruitgang zal door ons practici met gejuich begroet worden. Voor den rechtgeaarden practicus blijft het leven een leerschool. Doch bij elk gejuich blijve men binnen bepaalde perken. Laat onze ziel niet zoo hoog gestemd zijn, dat wij meenen de volmaaktheid in welk opzicht dan ook bereikt te hebben of te kunnen bereiken. Wetenschap en kunst blijven wat ze zijn. Onvolmaaktheden.

Wis ehren froh mit immergleichem Mütthe
Das Alterthum und jedes neue Guthe.

Ons tijdschrift blijve dan ook in de toekomst het orgaan, dat getuigen zal van het voortdurend streven naar hooger en beter en dat wel op de minst bekrompen manier. Er zij voldoende gelegenheid van elke wetenschappelijke vooruitgang op 'r milligramschaltje te wegen, maar er zij ook gelegenheid om, zooals prof. Bolk in »Hersenen en cultuur« zegt, onder een verkleinglas den stand van zaken op te nemen. Want ook dan wordt onze horizon verwijd. Passen wij dit laatstgenoemde systeem toe en vergelijken we dan de uiteindelijke resultaten met het microscoop en het verkleinglas verkregen wikken en wegen we, dan doemt uit de nevelen der toekomst het beeld van de prophylaxe

op. Zij brengt de oplossing van de strijd tegen de caries voorzoover die te winnen is. Zij geeft de middelen aan, die op natuurlijke wijze het best ons voornaamste werk steunen. Meer dan de vakkundigen gewoon zijn, dienen we de prophylaxe een eereplaats in te ruimen. Van haar is in de mythologie nog geen sprake, voor ons moderneren mag ze een symbool worden in den komenden strijd.

Het Tijdschrift behoort meer dan voorheen aandacht te laten vallen en dit bijzonder doeltreffende middel tot bestrijding van het tandbederf.

Want ook de Ned. Vereeniging, welke deze naam voert werkt al te zeer in de schemering. Van de bijna 400 tandartsen in ons land zijn nauwelijks 50 contribueerend lid. De tijdschriftredactie kan daarin verandering brengen. In de eerste plaats al door geregeld verslag te doen van de algemeene vergaderingen; In de tweede plaats door geregeld te wijzen op het maatschappelijk werk dat aan een rationeele prophylaxe voor het volk verbonden is.

Hier is op 't oogenblik niet de plaats om op dit onderwerp verder in te gaan. Maar het was wel tijd om den nadruk te leggen op een factor die door de collegae stiefmoederlijk wordt behandeld. Deze diagnose kan gesteld worden aan de hand van datgene, wat het tijdschrift te zeer ontbreekt...

Dat alles kan nu anders worden.

De wedergeboorte van ons vakschrift houdt schoone beloften in.

Als lid van het gezelschap tred ik gaarne af met de wensch, dat het volgende tijdperk van 25 jaar hetwelk ons tijdschrift tegemoet gaat zal eindigen met een gouden feest waar de redactie-leden, aan den disch zullen zitten en smullen van den rijken oogst door onze opvolgers binnengehaald.
